

Apologia Biblii: Sprzeczności - S.T.

Autor tekstu: **Baptysta i K. Sykta**

5.4. „Sprzeczności” Starego Testamentu

5.4.1. "Sprzeczne" opisy stworzenia. To coo pierwszym i drugim rozdziale Ks.Rodzaju można powiedzieć na pewno, to to, że zawierają dwa różne opisy stworzenia świata. Już sam fakt, że one są dwa, i że są tak niepodobne powinien wzbudzić Twoją czujność. Ale Ty zadowolasz się jedynie wnioskiem, że zostały one zapożyczoneskądś tam i z zapalem zabierasz się do szukania różnic w tych opisach. Nie zastanawiasz się dlaczego ktoś tak te opisy zestawił?, czemu nie skompilował ich tak, żeby tworzyły spójną całość?

a) Sensowną odpowiedź na to pytanie daje tzw. **tabliczkowa teoria Księgi Rodzaju**. W skrócie można powiedzieć, że wg niej Ks.Rodzaju jest złożeniem kilkunastu dokumentów (pierwotnie mogły to być tabliczki zapisane pismem klinowym), da się wyodrębnić je z tekstu, ich granice wyznacza powtarzający się zwrot: „oto pokolenia” (różnie tłumaczony), znany z innych dokumentów historycznych (właśnie tabliczek) z Mezopotamii. Były one pisane niezależnie co jest powodem, że niektóre historie mogły się zazębiać. Stąd np. dwie wzmianki o narodzeniu Seta. Autorstwo każdej z nich było różne, więc się trochę różnią.

Opisy stworzenia świata różnią się nawet bardzo:

- opis pierwszy to dość precyzyjny opis stworzenia świata. Opis drugi to opis stworzenia człowieka i jego upadku

- opis pierwszy ma bardzo podniosły charakter, jest to rodzaj hymnu opisującego tajemniczy proces. Opis drugi to wartka relacja z udziałem ludzi, pełna konkretnych wydarzeń i realiów.

- w opisie pierwszym centralną postacią jest Bóg (stworzenie człowieka ogranicza się do dość lakonicznego pokazania postanowienia powziętego przez Boga, i finalnego efektu). W opisie drugim wszystko obraca się wokół ludzi (stworzenie człowieka przedstawione jest dość szczegółowo).

- opis pierwszy pokazuje teologiczny obraz odwiecznego Boga Stwórcy. Opis drugi pokazuje obraz Boga używając antropomorfizmów.

Już ta pobieżna analiza wskazuje na bardzo odmienne charaktery i cele tych opisów, pierwszy pokazuje punkt widzenia Boga, ogranicza się do pokazania tego, czego żaden człowiek nie mógł być świadkiem (zdarzenia sprzed stworzenia człowieka). Drugi opis to ludzkie spojrzenie na ludzkie perypetie ze stworzeniem świata w tle. Jeśli się to rozumie, pewne rozbieżności tych opisów stają się czymś czego należało się spodziewać.

W drugim opisie kolejność stwarzania pokazana jest trochę chaotycznie, na marginesie historii pierwszych ludzi, autor się na nim wcale nie koncentruje. Stworzenie nieba i ziemi podsumowane jest kilkoma słowami. Fakt stworzenia zwierząt wspomniany jest dopiero gdy człowiek bliżej się z nimi styka nadając im nazwy, co niekoniecznie znaczy, że stworzone zostały w tym dopiero momencie a nie wcześniej. Rośliny wyrosły po stworzeniu człowieka, ale wcześniej tkwiły w ziemi ich nasiona.

A tak w ogóle, jest to raczej opis założenia ogrodu Eden, a nie stworzenia roślinności, która już istnieją, Bóg jej nie stwarza tylko „sprawia, że wyrasta”. Eden został zasadzony przed umieszczeniem tam stworzonego gdzie indziej człowieka. Wyraźnie też widać, że między stworzeniem Adama i stworzeniem Ewy minął jakiś czas. Opis pierwszy nie wdaje się w te szczegóły, stwierdza tylko, że oboje są dziełem Boga i że

nie są zwierzętami. Drugi opis też kładzie nacisk na to, że kobieta nie jest żadnym ze zwierząt, że Adam i Ewa to równorzędne istoty jednego rodzaju (choć myśl ta ujęta jest w sposób bardziej ludowy niż filozoficzny). Twierdzenie, że w drugim opisie bierze górę męski szowinizm jest mocno naciągane. Winny jest tu raczej język hebrajski w którym słowa „człowiek” i „mężczyzna” brzmią tak samo (słowo to mogło być też imieniem własnym Adama).

Pierwszy opis nie wspomina o upadku bo się wcześniej kończy (widać wyraźnie, że autor zamierzał opisać jedynie stwarzanie świata). Jego kompozycja po prostu nie obejmowała tych zdarzeń. Wcale jednak nie wyklucza, że potem mogło coś nastąpić, przeciwnie: błogosławieństwo dane człowiekowi to myśl wybiegająca daleko w przyszłość.

Drugi opis nie mówi, jak pierwszy, wprost, że człowiek był doskonałym tworem wykonanym według obrazu Boga, jednak autor dyskretnie przekazał tę myśl na zakończenie pierwszej części tekstu (tuż przed podjęciem wątku o upadku) stwierdzając, że ludzie nie odczuwali wstydu (nie mieli nic do ukrycia, bo byli świadomi swej doskonałości).

Zatem pierwszy opis (Ks.Rodzaju 1:1-2:3) jest opisem stworzenia świata, pochodzącym od samego Boga. Drugi opis daje obraz początku świata, taki jakim mógł go obserwować Adam. Te tak odmienne dokumenty zostały przez redaktora Pięcioksiągu (mógł być to Mojżesz) zestawione w jednej księdze bez wygładzających korekt, co świadczy o wielkim szacunku owego redaktora dla tych tekstów, i pozwala żywić przekonanie, że spisywał je bardzo wiernie.

b) **Czemu dwa razy wspomniane są narodziny Seta?**

Drugi opis początków świata (druga tabliczka) zaczyna się w Ks.Rodzaju 2:4 i trwa do 4:26, kończy się notatką o narodzinach Seta. Wiadomo z niego tylko jedno, Set urodził się po śmierci Abla, był on dla Ewy pociechą po stracie Abla.

Fragment od 5. do 9. rozdziału to historia Noego (trzecia tabliczka, być może przez Noego pierwotnie spisana), wymienia najpierw jego przodków, wykaz ten zaczyna od podania kiedy urodził się pierwszy po Adamieprzodek Noego - Set. To nie jest wykaz potomków Adama, tylko przodków Noego. Nie wspomina nic o Kainie i Ablu, których ta relacja nie dotyczy, bo przodkami Noego nie byli. Nigdzie też nie ma stwierdzenia, że **Set był pierworodnym synem Adama**, był po prostu jego synem (a przodkiem Noego) i już.

c) Zastanawiasz się **skąd Kain wziął żonę i kogo mógł się obawiać**, mówiąc w Ks.Rodzaju 4:14: „każdy, kto mnie spotka, będzie mógł mnie zabić”. Aby to wyjaśnić należy zastanowić się, z kogo składała się wtedy ludność ziemi?

Kain zabił Abla krótko przed narodzinami Seta, czyli ok 130 lat po stworzeniu Adama i Ewy, nie wiadomo nic o tym ile lat mieli wtedy bracia ani jak długo Adam z Ewą mieszkali w Edenie. Kain i Abel urodzili się wkrótce po wygnaniu z raju, jest zatem możliwe, że mieli nawet 100 lat z hakiem (młodziaki). Zanim osiągnęli ten wiek Ewa mogła urodzić jeszcze wiele dzieci, mogła też doczekać się wnuków i prawnuków.

Dopiero po zrodzeniu Seta „mieli synów i córki”. Wcześniej nie było nikogo poza czwórką osób. O czym my tu w ogóle dyskutujemy? O Kainie, Ablu... Może jeszcze powiesz, że świat stworzono 6 tysięcy lat temu?!

Ludzie żyli znacznie dłużej niż obecnie, ...

Nawet po kilkaset lat!

...nie ma jednak wzmianki o tym żeby dojrzałość płciową osiągnęli później niż my, natomiast bardzo długo zachowywali płodność.

Fragment 4:1-16 o zabiciu Abla, to epizod obejmujący jeden dzień, lub kilka dni, a

fragment 4:17-24 to kronika rodu Kaina obejmujące kilkaset lat, są to dwa różne dokumenty (dwie tabliczki?), poza kolejnością podania nic nie wskazuje na to że pierwszy fragment poprzedzał w czasie wszystkie wydarzenia opisane w drugim, zabójstwo Kaina mogło mieć miejsce w międzyczasie, ...

4:14 Oto dziś wypędzasz z tej ziemi, i muszę ukryć się przed obliczem twoim. jako tułacz i zbieg, to [znaczy, że] każdy, kto mnie spotka, będzie mógł mnie zabić.

...gdy miał on już własne dzieci.

A więc obawiał się własnych dzieci ?

Mogła już nawet istnieć osada Henoch (Rodz.4:17), nazwana tak przez Kaina na cześć jego pierworodnego syna (Kain był rolnikiem już przed zabójstwem, więc musiał prowadzić życie osiadłe). Nie można też wykluczyć, że młodszy od Kaina Abel był ojcem (choć nie ma wzmianki o jego potomstwie). Tak więc ludność ziemi ok 130 lat po jej stworzeniu (w chwili śmierci Abla) składała się z Adama i Ewy, Kaina i jego braci, siostr Kaina (z których jedna była jego żoną), jego siostrzeńców i bratanków i ich potomstwa (może nawet wnuków), dzieci (a może i wnuków) Kaina i być może potomków Abla(?). Ogólna ich liczba spokojnie mogła dobiegać nawet do tysiąca.

Agnosie, za jakie grzechy?.. Postaram się jednak odpowiedzieć spokojnie:

> Biblia wyraźnie mówi, że do czasu narodzenia Seta (*i jeszcze raz współżył z nią*) nie było żadnych innych braci i siostr, dopiero później zaczęli rodzić dalsze dzieci.

> Zapominasz, że nie tylko długo wtedy się żyło ale również późno płodziło dzieci !!! Ukazuje to poniższa tabelka:

Tekst Masorecki (Rdz 5,3-32; 9,32)				Septuaginta (Flawiusz: Ant 1/3/4)			
	I	II	III		I	II	III
Adam	130	800	930	Adam	230	700	930
Set	105	807	912	Seth	205	707	912
Enosz	90	815	905	Enos	190	715	905
Kenan	70	840	910	Kainan	170	740	910
Machalalel	65	830	895	Malaleel	165	730	895
Jared	162	800	962	Iared	162	800	962
Henoch	65	300	365	Enoch	165	200	365
Metuszelah	187	782	969	Mathusala	187	782	969
Lamech	182	595	777	Lamech	182	595	777
Noe	500	450	950	Noah	500	450	950

A teraz zagadka matematyczna: Przyjmijmy, że Ewa od 15 roku życia rodziła co roku parę bliźnięt. Każda taka para po osiągnięciu 15 roku przystępowała do płodzenia kolejnej pary, która...itd. Pytanie: Ile osób mieszkało na ziemi w roku 130?:)

> Skoro na Ziemi mieszkali już tysiące adamitów, to po cóż to Adam spłodził jeszcze Seta?! Mało miał potomków? Przecież twój tok myślenia kupy się nie trzyma.

> Skoro rajski ogród jest dla ciebie czystą prawdą a nie mitem to dlaczego te zdarzenia umiejscawiane są parę tysięcy lat temu a nie 200 tyś lub wcześniej? Wszyscy kolejni potomkowie też są przecież prawdziwi, czyż nie?!

Krzysztof Sykta

Zajmuje się głównie biblistyką i religioznawstwem. Skończył ekonomię, jest dyrektorem w izbie gospodarczej i redaktorem w Magazynie Przedsiębiorczości i Integracji Lokalnej

IMPULS. Redaktor naczelny ezynu Playback.pl

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 19-05-2002 Ostatnia zmiana: 07-09-2003)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,279) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,279>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl